

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти:
Ступінь вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Кваліфікація

третій (освітньо-науковий)
доктор філософії
03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
доктор філософії з історії
та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЦДУ імені В. Винниченка

Голова Вченої ради

/ Є. Ю. Соболев

(Протокол №12 від 3 квітня

2023 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом № 60-ун від 4 квітня 2023 р.

р. Ректор / Є. Ю. Соболев

ЛИСТ – ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми
Історія та археологія доктор історичних
наук, доцент, професор кафедри історії
України та всесвітньої історії

Житков О.А.

Схвалено на засіданні кафедри історії
України та всесвітньої історії
протокол № 8 від 23 лютого 2023 р.
Завідувач кафедри, кандидат історичних
наук, доцент

Бабак О.І.

Схвалено Вченою радою факультету
історії, бізнес-освіти та права
протокол № 5 від 4 березня 2023 р.
Декан факультету, кандидат історичних
наук, доцент

Філоретова Л.М.

Проректор з наукової роботи ЦДУ імені
Володимира Винниченка, доктор
Психологічних наук, професор

Ключек Л.В.

ПЕРЕДМОВА

Проект освітньо-наукової програми (ОНП) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія розроблено згідно з п. 17 ч. 1 Закону України «Про вищу освіту». Він репрезентує комплекс навчальних дисциплін і практик та логічну послідовність їх вивчення і проходження, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач відповідного ступеню вищої освіти.

ОНП використовується під час ліцензування та акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю; розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик; визначення змісту навчання в системі перепідготовки і підвищення кваліфікації, а також професійної орієнтації здобувачів.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Житков Олександр Анатолійович – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ ім. В. Винниченка;

Пасічник Наталя Олексіївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри математики і методики її навчання ЦДУ ім. В. Винниченка;

Ріжняк Ренат Ярославович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри математики і методики її навчання ЦДУ ім. В. Винниченка;

Харченко Юлія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, політології та психології ЦДУ імені Володимира Винниченка;

Ковальков Олександр Леонідович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ ім. В. Винниченка;

Філоретова Лариса Мартіївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ ім. В. Винниченка;

Тимошенко Володимир Леонідович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної форми третього року навчання, спеціальність 032 Історія та археологія.

РЕЦЕНЗІЇ:

1. Присяжнюк Ю. П. – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України Черкаського Національного університету імені Богдана Хмельницького.

2. Колісниченко Р.М. – доктор політичних наук, доцент, професор Міжнародної кадрової академії, директор Центральноукраїнського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

3. Дергачов О.В. – викладач історії Кропивницького будівельного фахового коледжу (ФБК, м. Кропивницький).

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

1–Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурних підрозділів	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка; факультет історії, бізнес освіти та права; кафедра історії України та всесвітньої історії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії PhD (Doctor of Philosophy)
Офіційна назва ОНП	032 Історія та археологія 032 History and Archeology
Тип диплому та обсяг ОНП	Тип диплому – диплом доктора філософії, одиничний, обсяг програми 43 кредити ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК – 8 рівень FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова викладання	Українська мова
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.kspu.kr.ua вкладка Доктор філософії (032 Історія та археологія)

2–Мета освітньо-наукової програми	
<p><i>Метою</i> ОНП є підготовка фахівців, які володіють глибокими теоретичними знаннями з історії, опанування ними загальних і фахових компетентностей, достатніх для розв’язання комплексних проблем у дослідницько-інноваційній та професійно-педагогічній діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження з прилюдним захистом його результатів, що мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.</p>	
3–Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус ОНП	Проведення досліджень у галузі гуманітарних наук зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Ключові слова: історіографія, методологія історичної науки, історія України, всесвітня історія, археологія.
Особливості програми	Обов’язковим елементом навчання за ОНП є асистентська (педагогічна) практика на профільній кафедрі
4–Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Наукова, науково-педагогічна та науково-організаційна діяльність у системі освіти та наукових установах (молодший науковий співробітник, науковий співробітник, старший науковий співробітник, асистент, доцент, керівник підрозділу у сфері освіти та виробничого навчання). Випускники можуть працювати (згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010): 2310.1 Професори та доценти. 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів. 2320 Викладачі професійних навчально-виховних закладів, професійно-технічних навчальних закладів. 2351.1 Наукові співробітники (методи

	<p>навчання);</p> <p>2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання.</p> <p>2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання.</p> <p>2359.2 Інші професіонали в галузі навчання.</p>
Подальше навчання	<p>Підвищення професійної кваліфікації.</p> <p>Після отримання наукового ступеню доктора філософії здобувачі мають право здобувати науковий ступінь доктора наук.</p>
Викладання та навчання	<p><i>Тип викладання та навчання:</i> проблемно-орієнтоване навчання через дослідження; самостійне, індивідуальне та автономне навчання, спрямоване на набуття компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі.</p> <p><i>Форми викладання та навчання:</i> лекції та семінари, практичні заняття, творчі завдання, самостійна робота над джерелами і фаховою літературою, консультації, практика, самостійна наукова діяльність.</p>
Оцінювання	<p><i>Освітня складова програми:</i></p> <p><i>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</i></p> <p><i>Форми і види оцінювання:</i> поточне і тематичне (есе, реферати, усні презентації, звіти, тестування) і підсумкове (заліки, письмові та усні екзамени) оцінювання.</p> <p><i>Наукова складова програми:</i></p> <p>Оцінювання наукової діяльності здійснюється на основі кількісних та якісних показників: підготовка наукових публікацій, участь у конференціях, підготовка окремих частин дисертаційного дослідження відповідно до затвердженого плану наукової роботи здобувача. Публічний захист наукових досягнення у формі дисертації.</p>
6–Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати комплексні завдання та проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері історичної науки,</p>

	що передбачає глибоке переосмислення на основі сучасної методології і джерел наявних та продукування нових цілісних знань, впровадження сучасних досягнень історичної науки у професійну та/або науково-педагогічну діяльність.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p> <p>ЗК 2. Готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній і письмовій формі.</p> <p>ЗК 3. Здатність створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування нових ідей (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, в тому числі і в міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК 5. Готовність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до самоорганізації, планування й розв'язання задач власного професійного й особистого зростання.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 8. Здатність знаходити, обробляти та критично аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 10. Здатність до фахового спілкування з непрофесіоналом у галузі.</p> <p>ЗК 11. Здатність до розроблення та управління проектами.</p> <p>ЗК 12. Здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Володіти найбільш передовими, концептуальними та методологічними знаннями за спеціальністю 032 «Історія та археологія», уміння застосовувати їх у власних дослідженнях.</p> <p>ФК 2. Готовність до міждисциплінарних досліджень</p>

	<p>та залучення методик інших наук.</p> <p>ФК 3. Здатність застосовувати уміння критичного аналізу, оцінки і прогнозування нових та складних ситуацій.</p> <p>ФК 4. Здатність розробляти та реалізовувати власні науково-дослідні проекти, які дозволяють розв'язувати значущі наукові, соціальні, культурні, етичні проблеми і дають можливість переосмислити і створити нове знання.</p> <p>ФК 5. Здатність до комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю у своїй та суміжних галузях наукової та професійної діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність ініціювати наукові проекти у галузі історичної науки та у професійній сфері діяльності, проявляти лідерство та автономність на всіх етапах їх реалізації.</p> <p>ФК 7. Здатність визначати ступінь об'єктивності фактологічної основи минулих подій в різних видах джерел, встановлювати та оцінювати достовірність та репрезентативність джерельної інформації.</p> <p>ФК 8. Здатність дотримуватись етичних і моральних норм, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ФК 9. Готовність до професійної діяльності, з урахуванням особливостей фаху історика та актуальних проблем сучасної гуманітаристики.</p> <p>ФК 10. Здатність до популяризації науково-історичного знання.</p> <p>ФК 11. Готовність до роботи з ресурсами, необхідними для докторського дослідження.</p>
<p>7–Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Здатність до пошуку, аналізу та самостійної класифікації сукупності джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження.</p> <p>ПРН 2. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології в процесі пошуку, локалізації, збирання, опрацювання та аналізу історичних та історіографічних джерел.</p> <p>ПРН 3. Уміння оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології</p>

	<p>науки і застосовувати їх у власних дослідженнях та/або під час науково-педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 4. Обізнаність та здатність переосмислювати концепції, наявні у фаховому методологічному та історіографічному дискурсі; готовність удосконалювати існуючі в межах області дослідження знання.</p> <p>ПРН 5. Уміння оцінювати ступінь висвітлення основних аспектів наукової проблеми та обґрунтовувати потребу її подальшої розробки.</p> <p>ПРН 6. Готовність застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань, у тому числі й у міждисциплінарних галузях.</p> <p>ПРН 7. Здатність застосовувати різні види письмових та наукових текстів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій і усній формі.</p> <p>ПРН 8. Здатність проектувати та переконливо представляти групі фахівців проект науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі.</p> <p>ПРН 9. Здатність дотримуватись етики наукових досліджень та принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 10. Здатність презентувати результати дослідження у фаховому середовищі (конференції, круглі столи, наукові семінари) та широкому загалу (презентації, науково-популярні заходи та публікації).</p> <p>ПРН 11. Здатність завершити оригінальне наукове дослідження у вигляді дисертаційної роботи, заснованої на критичному аналізі джерел і синтезі наукових ідей та нових знань, і забезпеченій необхідним науковим апаратом.</p> <p>ПРН 12. Здатність представляти результати самостійного дослідження іноземною мовою в усній чи письмовій формі.</p> <p>ПРН 13. Здатність інтегрувати власні науково-</p>
--	--

	<p>дослідні напрацювання до навчально-методичної роботи.</p> <p>ПРН 14. Уміння застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій.</p> <p>ПРН 15. Здатність висвітлювати історичні проблеми у формі, доступній для широкої аудиторії різного віку та фаху. Публікувати наукові та науково-популярні тексти у фахових виданнях, ЗМІ, інформаційних ресурсах та ін.</p> <p>ПРН 16. Уміння користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтувати необхідні внесення змін і готовність впроваджувати інноваційні прийоми у науково чи навчально-методичну роботу.</p> <p>ПРН 17. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, відповідальність за навчання інших.</p>
--	--

8–Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Кадрове забезпечення відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018).</p> <p>Реалізацію освітньої програми забезпечує випускова кафедра: кафедра історії України та всесвітньої історії, а також інші кафедри університету. Усі науково-педагогічні працівники, які беруть участь у реалізації освітньо-наукової програми, є штатними працівниками ЦДПУ ім. В. Винниченка. Вони є провідними фахівцями у певному напрямі історичної науки, мають досвід проведення наукових досліджень які мають концептуальний характер.</p>
------------------------------------	---

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальні приміщення (аудиторії, комп'ютерні лабораторії, кабінети для самостійної роботи) відповідають існуючим вимогам, їх стан засвідчено необхідною санітарно-технічною документацією. Навчальні приміщення ті їх обладнання, зокрема, мультимедійне, здатні задовольнити потреби здобувачів освіти. У приміщеннях факультету історії, бізнес-освіти і права та Наукової бібліотеки ЦДПУ є вільні Wi-Fi-зони. Користування Інтернет мережею безлімітне та безкоштовне. Наявна необхідна соціально-побутова інфраструктура.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Університетом продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64. У ЦДПУ ім. В. Винниченка працює Наукова бібліотека площею 2016,2 м² із трьома читальними залами площею 577,6 м². Регулярно поповнюється фонд наукових, періодичних, навчально-методичних видань, необхідних для забезпечення освітнього процесу та здійснення науково-дослідної та навчально-методичної діяльності. На веб-сторінці Наукової бібліотеки на основі системи «Ірбіс» функціонує електронний каталог, а також університетський депозитарій, на якому розміщені наукові праці та методичні матеріали науково-педагогічних працівників ЦДПУ. На факультеті історії, бізнес-освіти та права функціонує Навчально-методична лабораторія, на базі якої створено бібліотеку наукових видань, навчально-методичних посібників, додаткової літератури з</p>

	<p>історії.</p> <p>Функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДПУ (moodle.kspu.kr.ua), навчальне середовище «Вікі-ЦДПУ» на базі MediaWiki. Створено вільну Wi-Fi-зону з покриттям усієї території закладу. Комп'ютерні та навчальні лабораторії під'єднані до загальної університетської мережі та мережі Інтернет, мають актуальне програмне забезпечення. Викладачами розроблено та регулярно оновлюється навчально-методичне забезпечення (навчальні і робочі програми навчальних дисциплін, навчально-методичні комплекси, тексти лекцій, методичні рекомендації до семінарських/практичних занять, самостійної роботи, аспірантської практики та ін.). Освітньо-наукова програма «Історія та археології» повністю забезпечена навчально-методичними комплексами усіх навчальних дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету.</p>
<p>9–Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачено можливість національної кредитної мобільності, що сприятиме набуттю компетентностей та досягнення програмних результатів навчання</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачено можливість участі здобувачів освіти у наукових проектах і стажуванні за кордоном. Зокрема, участь у міжнародній програмі з академічного обміну «Еразмус+: КА2 СВНЕ» (https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/mizhnarodnioproekt), індивідуальна академічна мобільність.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачено.</p>

2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ОНП ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік освітніх компонент (ОК) ОНП

Код навчальної дисципліни	Освітні компоненти (ОК) ОНП (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 1	Академічна англійська мова	5	Залік/екзамен
ОК 2	Філософія та методологія науки	3	Залік/екзамен
ОК 3	Організація наукового історичного дослідження	3	Залік
ОК 4	Інформаційні технології в науці	3	Залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	14,0	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Нормативні дисципліни			
ОК 5	Методологічні проблеми історичної науки	3	Екзамен
ОК 6	Проблеми археології та давньої історії України	4	Екзамен
ОК 7	Сучасний фаховий історіографічний дискурс	4	Екзамен
ОК 8	Соціально-економічні студії історії України	3	Екзамен
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	14,0	
2.2. Вибіркові дисципліни			
ВК 1	Навчальна дисципліна	3,5	Залік
ВК 2	Навчальна дисципліна	3,5	Залік
ВК 3	Навчальна дисципліна	3,5	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонент	10,5	

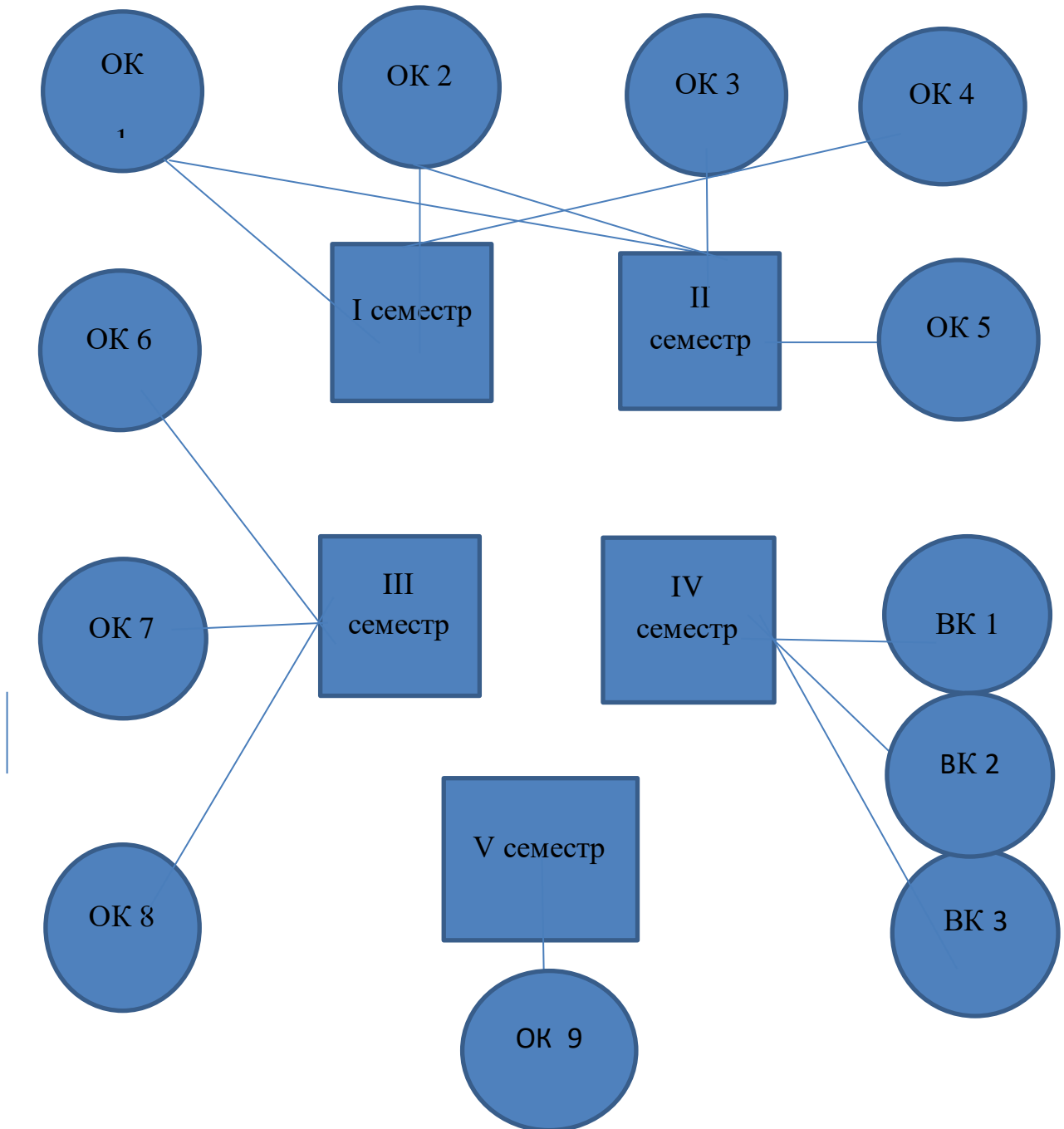
3. Практична підготовка			
ОК 9	Аспірантська практика	4,5	Залік
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	43	

2. Структурно-логічна схема ОНП

Код навчальної дисципліни	Освітні компоненти (ОК) ОНП (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I рік навчання (I курс)			
<i>1 семестр</i>			
ОК 1	Академічна англійська мова	2,5	Залік
ОК 2	Філософія та методологія науки	2	Залік
ОК 4	Інформаційні технології в науці	3	Залік
<i>2 семестр</i>			
ОК 1	Академічна англійська мова	2,5	Екзамен
ОК 2	Філософія та методологія науки	1	Екзамен
ОК 3	Організація наукового історичного дослідження	3	Залік
	Всього за I рік навчання	14	
II рік навчання			
<i>3 семестр</i>			
ОК 5	Методологічні проблеми історичної науки	3	Екзамен
ОК 6	Проблеми археології та давньої історії України	4	Екзамен
ОК 7	Сучасний фаховий історіографічний дискурс	4	Екзамен
ОК 8	Соціально-економічні студії історії України	3	Екзамен
<i>4 семестр</i>			
ВК 1	Навчальна дисципліна (вибіркова)	3,5	Залік
ВК 2	Навчальна дисципліна (вибіркова)	3,5	Залік

ВК 3	Навчальна дисципліна (вибіркова)	3,5	Залік
	Всього за II рік навчання	24,5	
III рік навчання			
<i>5 семестр</i>			
ОК 8	Аспірантська практика	4,5	Залік
	Всього за III рік навчання	4,5	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	43	

Структурно-логічна схема ОНП

3. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним, розгорнутим, закінченим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального завдання в певній галузі (або на межі кількох галузей), результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Вимоги до оформлення дисертаційних досліджень встановлює МОН України. Вимоги щодо особливих умов процедури та особливих умов проведення публічного захисту дисертацій визначаються КМУ України.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Стан готовності дисертації до захисту визначається науковим керівником і випусковою кафедрою. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом вимог освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи.

Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти (наукової установи), яка утворюється МОН України з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертаційного дослідження та присудження здобувачу зазначеного ступеню в результаті успішного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присвоєння ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України.

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (ІК, ЗК, ФК) ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ
(ОК) ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

ОК\ ПК	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1		+	+		+	+	+		+
ЗК 2	+		+	+	+		+	+	+
ЗК 3	+	+	+		+		+	+	+
ЗК 4		+	+		+		+		+
ЗК 5		+	+		+		+		+
ЗК 6		+	+	+	+		+		+
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9		+	+		+	+	+		+
ЗК 10		+	+	+	+	+			+
ЗК 11		+		+	+				
ЗК 12				+	+				+
ФК 1	+		+		+	+	+	+	+
ФК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 3		+	+	+	+	+	+		+
ФК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 5		+	+	+	+				+
ФК 6			+		+	+	+		+
ФК 7			+		+	+	+		+
ФК 8		+	+		+	+	+		+
ФК 9	+		+		+	+	+	+	+
ФК 10			+	+	+	+	+		
ФК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ (ОК) ОСВІТНЬО-
НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

ОК\ ПРН	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК 9
ПРН 1	+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 2				+	+	+	+		+
ПРН 3	+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 4					+	+	+		+
ПРН 5		+			+	+	+		+
ПРН 6	+	+	+		+		+	+	+
ПРН 7	+		+					+	+
ПРН 8		+	+		+				+
ПРН 9		+	+		+	+			+
ПРН 10	+	+	+	+	+				+
ПРН 11	+	+	+		+	+	+		+
ПРН 12	+		+						+
ПРН 13		+			+		+		
ПРН 14				+					
ПРН 15	+		+	+	+	+	+		+
ПРН 16		+	+		+	+			
ПРН 17	+	+		+	+		+		+

6. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми спеціальності 032 «Історія та археологія» передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження та оформлення дисертації;
- оприлюднення й апробація результатів наукового дослідження (опублікування наукових статей, участь у конференціях);
- атестація (публічний захист дисертації).

Науково-дослідна робота здобувача освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» виконується в рамках теми дисертаційного дослідження та є основним компонентом освітньо-наукової програми. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати й аналізувати джерельну й історіографічну базу дослідження, формулювати проблему роботи, обирати адекватні методи теоретичного й експериментального дослідження, проводити дослідницьку діяльність на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основних гіпотез дисертації. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача ступеня доктора філософії, своєчасну реалізацію ним етапів дисертаційного дослідження та її якість.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення закладом вищої освіти якості вищої освіти складається з процедур і заходів, передбачених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (протокол Вченої ради університету №2 від 30. 09. 2019.), Положенням «Про академічну доброчесність в Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (протокол Вченої ради університету №2 від 30. 09. 2019.), Положенням «Про освітні програми в Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (протокол Вченої ради університету №2 від 30. 09. 2019.), Положенням «Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у Центральнорукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (протокол Вченої ради університету №2 від 30. 09. 2019.), Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДПУ ім. В. Винниченка» (протокол Вченої ради університету №2 від 30. 09. 2019.) тощо та передбачає:

- 1) визначення системи принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- 4) наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти за кожною освітньо-науковою програмою;
- 5) наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про освітні програми, освітні ступені та кваліфікації;
- 7) розбудову ефективної системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності у наукових працях науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти і здобувачів рівня доктора філософії;
- 8) забезпечення контролю за дотриманням здобувачами ступеня доктора філософії принципів академічної доброчесності.

8. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01. 07. 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» від 05. 09. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 11. 10. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Про державну атестацію закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності: Наказ Міністерства освіти і науки України №338 від 12. 03. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0688-19#Text>
5. Про затвердження вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України №40 від 12. 03. 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
6. Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №1387 від 30. 12. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України №1341 від 23. 11. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження переліку галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України №266 від 29. 04. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України №997 від 11. 07. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
10. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України №261 від 23. 03. 2016 в редакції Постанови КМУ №238 від 03. 04. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
11. Про примірний зразок освітньо-професійної програми: Лист МОН України №1/9-239 від 28. 04. 2017 р.
12. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України №167 від 06. 03. 2019 в редакції Постанови КМУ №608 від 09. 06. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
13. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України №167 від

06. 03. 2019 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-mentu-z-prisudzhennya-stupenya-doktora-filosofiyi>
14. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо): Лист МОН України №1/11-8681 від 15. 08. 2018 р.
15. Стратегія розвитку Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка на 2022–2026 роки. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%A6%D0%94%D0%9F%D0%A3_2022-2026_10.02.2022_%D0%A1%D0%90%D0%99%D0%A2.pdf
16. Статут Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (нова редакція). URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_CUSU_22.11.2022.pdf
17. Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Rules_%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D1%83.pdf
18. Антикорупційна програма Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/antikorup_zahodi/Atikor-program_2023.pdf
19. Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%BE_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8_2022_%D0%B7%D1%96_%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf
20. Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%92%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%A6%D0%94%D0%A3_02.2023.PDF
21. Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному

університеті імені Володимира Винниченка. URL:
https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_2022.pdf

22. Положення про організацію практичної підготовки в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. URL:
https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A6%D0%94%D0%A3_02.2023.PDF